

Lenka
Chalupová

LEDOVÉ STŘEPY

MOTTO

Ledové střepy

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

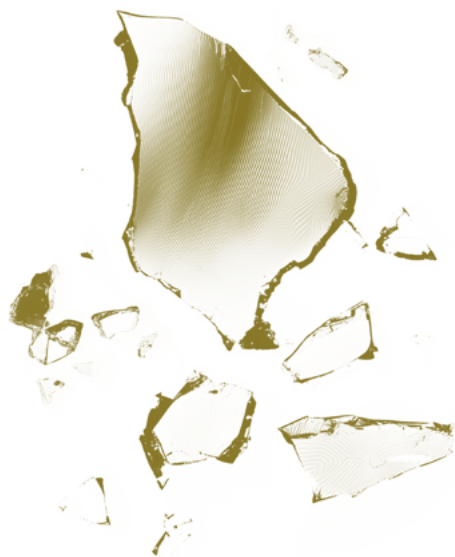
MOTTO

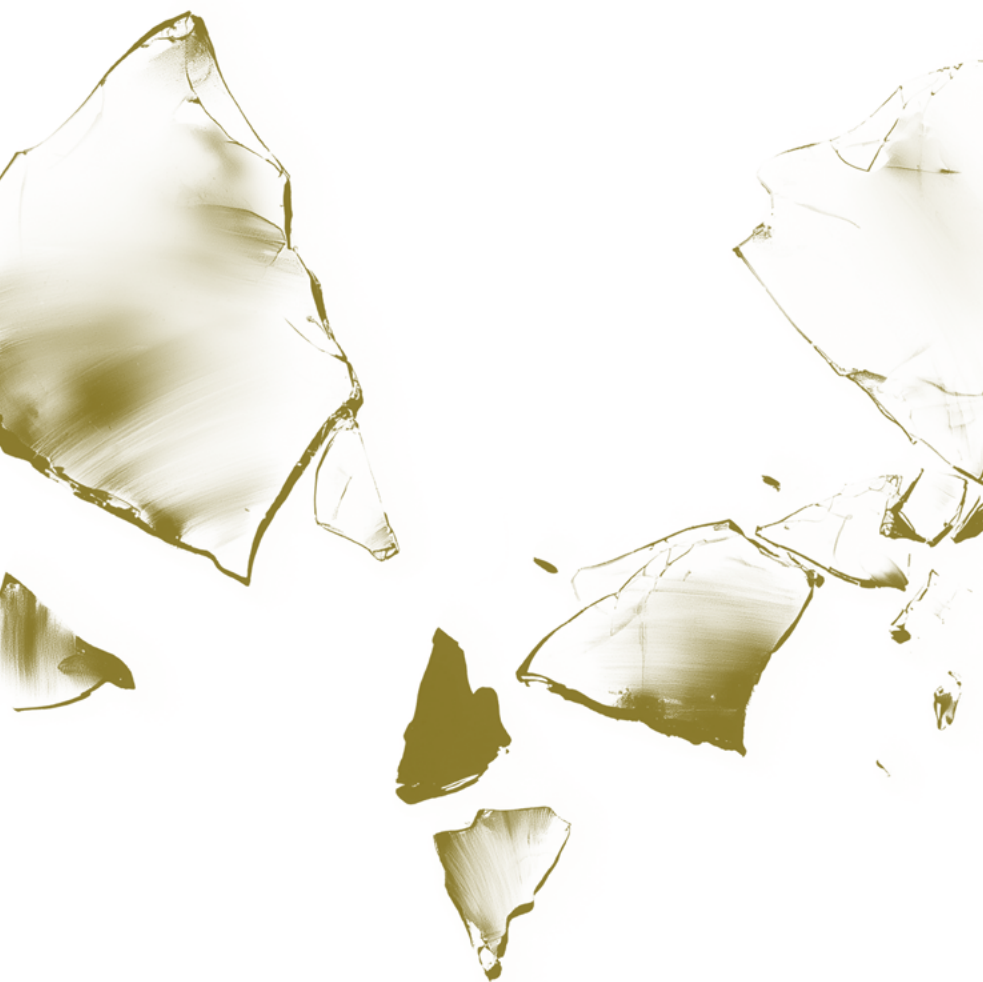
Lenka Chalupová
Ledové střepy – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

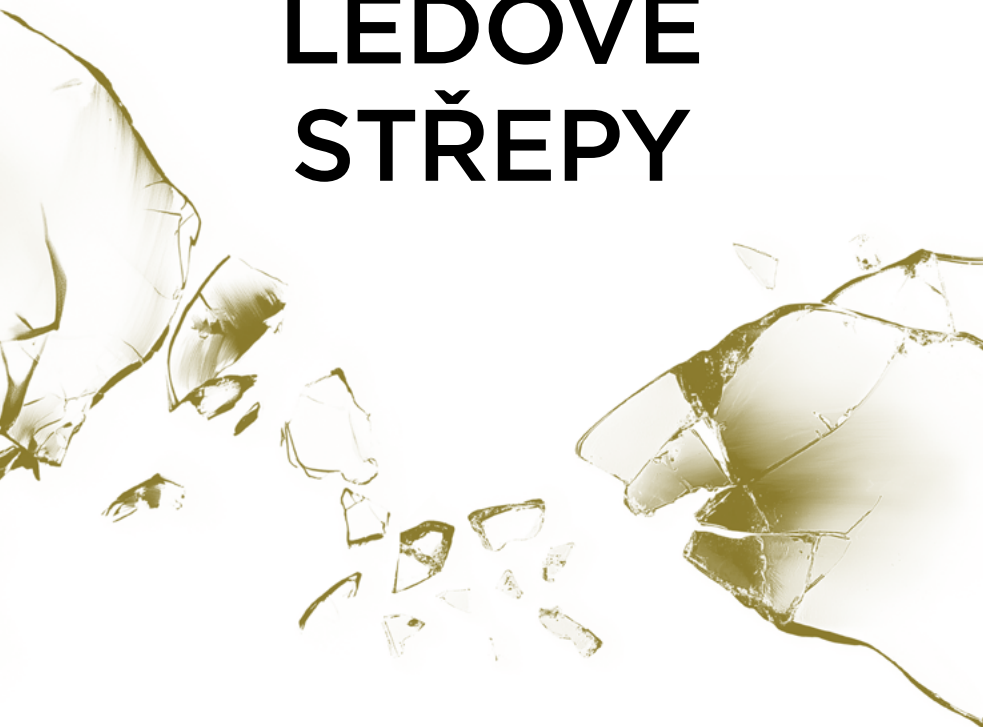
LEDOVÉ STŘEPY

Lenka
Chalupová

LEDOVÉ STŘEPY

MOTTO

Chcete, aby příběh této skvělé knihy pokračoval i potom, co ji dočtete? Tak ji pusťte dál do světa! Vše potřebné se dozvíte na www.restorio.cz.

Albatros Media podporuje udržitelný rozvoj, který vrací použitým věcem smysl. On-line antikvariát Restorio vaše knihy odkoupí a zaplatí vám ihned – nečekáte, až se prodají. Získané peníze si můžete nechat, nebo si vyberete charitu, kterou jimi podpoříte. V tom případě navýší Restorio částku o 20 %.

Foto na obálce © Stephen Carroll / Trevillion Images
© Lenka Chalupová, 2026

ISBN tištěné verze 978-80-267-6190-7

ISBN e-knihy 978-80-267-6191-4 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-267-6198-3 (1. zveřejnění, 2026) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-6199-0 (1. zveřejnění, 2026) (mobi)

Román o nevěře, která je jako střep.

Jako ledový střep.

Řízne do kůže a pořezá ji.

Až do krve!

Rána sroste... zacelí se.

Ale jizva zůstane.

V tomhle příběhu není nic takové, jak se na první pohled zdá.

Do návštěvní místnosti Psychiatrické léčebny v Kroměříži se přisourá muž v tepláčkách a tmavozelené mikině s kapucí, která ho škrtí u krku. Táhne mu na šedesát, ale rozhodně vypadá na víc. Řídké vlasy má prošedivělé a popelavou tvář vymletou potůčky vrásek. Velké modré oči jsou odevzdaně prázdné, nečitelně lhostejné. Vím, co má za sebou: deset let v kriminále a tři měsíce tady. Nějak ztratil chuť žít, nemá motivaci, chybí mu motor.

„Kamila Fraisoová,“ říkám a podávám mu ruku. „Loni jsem si vzala vašeho bývalého spolužáka, kamaráda, kolegu... a pokud vím, i bývalého zetě Marka.“

Jáchym Wollner přikývne, chabě se představí a uštěpačně utrousí: „Marek se za mnou celý život táhl, téměř mě pronásledoval – a když jsem ho potřeboval, dal ode mě ruce pryč!“

Nemám co říct. Jen si uvědomuji, že si mě muž přede mnou zkoumavě prohlíží, jako bych byla loutka na niti, kterou si chce koupit. Možná ho mate můj věk, napadá mě. Je mi pětadvacet – a ano, vím, s Markem nás dělí více než třicet let. Mám čerstvě dostudovanou žurnalistiku, zatím pracuji jako elévka na půl úvazku a teď jsem se potají rozhodla pustit do psaní knihy. Ani můj manžel o tom neví. Chci, aby to bylo i pro něj překvapení. Napsat román! To je přece něco úplně jiného než článek do Olomouckého deníku.

Jenže teď mě začínají hryzat pochybnosti. Dostanu z Wollnera vůbec něco podstatného? Podaří se mi dotáhnout jeho životní příběh – pád, který ze sebevědomého chlapa udělal

tuhle trosku? Sesune se do sedačky a v dlaních svírá plastový kelímek s kávou z automatu. Slabou, vodovou. Příběh, do kterého se chystám ponořit, bude ale silné kafe.

„Víte, proč tu jsem, že ano?“ zeptám se. Přikývne.

„Chci znát váš životní příběh... ale především mě zajímá ta cesta. Okamžik, rozcestí, křižovatka, kde se ze slušného člověka stane...“

„... vrah?“ skočí mi do řeči. V jeho očích bez jiskry přelétne cosi ostrého, téměř jako záblesk. Tak přímo jsem to říct nechtěla – ale má pravdu.

„Bude to dlouhé povídání,“ zdůrazňuje.

Zapnu na diktafonu červené tlačítko, rozsvítím mosaznou lampu – venku se po kamenných zdech areálu plazí pošmourný podzim a světla z vysokých stropů jsou mdlá a slabá. Do ruky si vezmu blok a z čirých rozpaků si do něj načrtnu malou, pokřivenou kytku.

Jáchym Wollner upije z plastového kalíšku, hned nato se zhnuseně oklepe. „Mám rád čerstvě umletou zrnkovou kávu,“ pronese do ticha návštěvní místnosti, v níž je slyšet jen vzdálené kroky personálu a tlumené hlasy za zavřenými dveřmi. „Občas mi ji tu sestřičky uvaří. Ale nejlepší kafe uměla moje žena Anička. Slévala mi ho pomalými krouživými pohyby, jako kdyby chuť kávy byla přímo úměrná dokonalé kružnici, kterou dokázala vykouzlit nad hrnkem.“

Dokonce se té vzpomínce zasměje – pohnutí ale projde jen jednou polovinou obličeje. Ta druhá zůstane nehybná, jako po dávne mrtvici.

Anička. Samozřejmě. O ní by chtěl začít mluvit, cítím to z jeho váhání. Ona má otevřít příběh, z něhož má vzniknout

kniha. Jenže slova se mu v ústech zadrhnou, zůstávají viset někde mezi minulostí a tímhle místem, kam byl umístěn proti své vůli.

„Jestli dovolíte,“ řekne nakonec po krátké pauze, „nejdřív bych rád něco řekl o švagrové. Měly s mou ženou jen shodné datum narození, jinak byla každá jiná. Anna tichá, introvertní, plachá, spíš stín než tvar; Emma naopak ostrá, vyzývavá, svéhlavá a hubatá. Kde Anička váhala, její sestra vstoupila rovnou.“

Emma vytáhla z kabelky řasenku a usadila se před velkým secesním zrcadlem, které patřilo k jejím rituálům. Jeho lesk, hloubka a klid jí dodávaly pocit, že tady se nedá nic schovat. Zrcadlo nepřikrášlovalo, neuhýbalo pohledem – co zahlédlo, to bez milosti ukázalo. Lidi takoví nebyli. Uhýbali, kroutili se, předstírali.

Ráda je provokovala. Zkoušela jejich reakce, bavilo ji sledovat, kde prasknou – a přitom si nenápadně posouvala vlastní hranice. I s Antoniem si začala spíš z radosti, že vzbudí pozornost. V domě se pak o ní šeptalo, lidé se zastavovali na schodech, někdo nahlížel do pootevřených dveří. Zvedala se obočí nad tím, koho si ta holka z druhého patra dovolila přivést domů.

A dvoumetrový černoch byl krásnou návnadou, skvělou provokací pro olomoucké maloměšťáky!

Oba věděli, o co jde. Jedna noc, špetka pestré exotiky v šedém dni, žádné sliby, závazky, nároky a naděje. A taky

žádné společné ráno, kdy by seděli u jednoho stolu, žmoulali chleba a vedli nucenou konverzaci. Po akci víno a po víně další akce... a pak sbohem. Pravidlům, která vylučovala trapnost, rozuměli oba. V deset hodin večer už nebyl důvod, aby se Antonio zdržoval a u skleničky čehokoliv hrál falešnou hru na milence. Nasoukal se do riflí, zkontroloval dokonalou fasádu a zmizel ve tmě.

Mávla mu ještě z okna, odložila řasenku, domalovala si rty rudou rtěnkou a vyrvala z nabíječky mobil. Našpulila pusu, přivřela oči, vyfotila se a fotku mu poslala na památku – přesně tak, jak si přál. Chtěl ji do své galerie, do sbírky milostných úspěchů. Oznámil jí se smíchem dobyvatele, že bude zařazena pod číslem 42.

„Dostala jsem ho,“ napsala pak zprávu své sestře Anně... a připojila k ní i Antoniovu fotku. V duchu si přitom s tichým pobavením malovala, jak její prudérní dvojče nad tím výjevem bledne, možná dokonce klesá do mdlob. Na první pohled to mohlo působit jako jízlivá zlomyslnost, jenže Emma si jednoduše neuměla představit, co druzí lidé cítí a jak věci vnímají. Druhá strana pro ni neexistovala. Nic za zrcadlem.

Když Anna ani po pěti minutách neodpovídala, znovu vzala telefon do ruky a zavolala jí. „Třikrát po sobě, patnáct poloh, dvaapadesát minut,“ začala líčit bez zaváhání. Ticho na druhém konci ji popudilo. Vytočila sestřino číslo a všechno jí začala barvitě líčit.

Nikdy – opravdu nikdy – nedokázala odhadnout, co je vhodné říkat a co už ne. Často tím uváděla lidi do rozpaků. Připadali jim chladná, necitlivá, podivínská, drzá, někdy až

trapná. Sama to omlouvala svou diagnózou. A kdo ji neznal, tomu Emma připadala prostě... divná.

„Tohle bys mi neměla povídat, je to příliš intimní,“ řekla jí Anna klidně, ale Emma mluvila dál – jako by ji neslyšela. „Pozlacené zrcadlo dotvářelo celou tu hru, v tom světlém odlesku byl pohled na černou kůži ještě dráždivější...“ Mluvila a mluvila. Byla unesena vlastním zaujetím, až si po chvíli všimla, že na druhé straně je dutý prostor bez odezvy.

Zklamaně hovor ukončila – a následně ožila, když v mobilu zapípala zpráva. Že by? Esemeska, která jí obratem přišla, ale nebyla od Anny.

„Promiň, spletl jsem se, máš číslo 43. Jsi Milenka číslo 43. Neva? Zapomněl jsem na Denisu.“

„Už ten začátek, kterým to uvádím, mi připadá perverzní. Nezdá se vám? Milenka číslo čtyřicet tři. Pche!“ odplivne si Jáchym.

Zavrtím hlavou a povytáhnu obočí. Od doby, co žiju s donchuánem Markem Fraisem, mě v tomhle směru nemůže překvapit vůbec nic. Jenže svou reakci zadržuji o zlomek vteřiny déle, než bych měla. Neodpovím dostatečně rychle ani bystře – a jeho to nepatrně popudí. Asi čekal odpor, pohoršení. Nebo souhlas.

Hodně nahlas si povzdechne.

„Pak vám bude celý ten příběh k ničemu. A povídat o Anně... to bude nuda. Nevím, jestli má tohle vůbec smysl.“

Chce couvnout? Připravuje si únikovou cestu, záchranný východ z místnosti i z vlastního vyprávění? Vím, že musím

reagovat okamžitě. A slyším se, jak říkám možná až příliš zbrkle: „Kdepak. Tahle kniha nemá být detektivka. Přišla jsem si za vámi pro pravdivý příběh rodiny, která ničím nevybočovala. A přesto se v jejím středu objevil... vrah.“

Jáchym Wollner si těsněji utáhne pásek u pruhovaného froté županu. Pohyb je pomalý, téměř obřadný. Zklidní se, na okamžik sklopí oči a nadechne se – jako by si v hlavě rovnal vzpomínky.

„Dobře,“ řekne po chvíli. „Tak se vrátím tam, kde to všechno začalo. Do Tovačova, který byl mým domovem. A konečně budu mluvit o své ženě Anně a našich dcerách.“

Z jejich domu ve Förchtgottově ulici to měla Anna do školky sotva pár minut. Přesto dnes přidala do kroku. Bylo krátce po půl třetí a ona nechtěla přijít pozdě. Holkám slíbila, že až je vyzvedne, zajedou si na nákupy do Přerova a cestou se zastaví u Bečvy krmit kačeny. A tak s sebou v igelitce nesla ještě tvrdé rohlíky a patku okoralého chleba, která zůstala od snídaně. Tahle obyčejná radost je vždycky spolehlivě rozzářila.

Ten den končila v knihovně už v poledne a umínila si, že během dvou volných hodin aspoň umyje kuchyňské okno. Nestihla vůbec nic. Z práce si přinesla knihu o životě Blanky z Valois, otevřela ji jen „na chvilku“ – a pak se do ní ponořila tak hluboko, že zapomněla na čas i na hlad. Když u třiatřicáté stránky zvedla oči k hodinám, bylo čtvrt na tři. Trhla sebou. Nejvyšší čas vyrazit.

Holky už na ni netrpělivě čekaly v šatně. Obě měly svlečené zástěrky, pyžamka pečlivě poskládaná v plátěné tašce a papuče uložené ve společném batůžku. Každá svírala na špejli vyfouknuté vajíčko s papírovým zajícem. Johanka měla svůj výtvar precizně zpracovaný – puntíkářství zděděné po Jáchymovi se nezapřelo. O dva roky mladší Juditka byla z jiného těsta. Nevadilo jí, že skořápku už stihla v dlani rozmáčknout a kartonový zajíc se ze špejle spíš odchlípoval, než aby držel.

„To je ozdoba do květináče,“ komentovala to, „a já jsem to měla ze všech dětí nejhnusnější.“ Ani špetka lítosti, jenom suché konstatování vlastní nešikovnosti. Opravdu měla prsty jak dřevěné kolíky na prádlo. Zato byla živelná, tancovala všude a s takovou vervou, že jí každá ulice byla úzká, skákala a běhala, jezdila na skejtu a čarovala s balonem jako kluk. A na to zase nebyla Johana. Když učitelka děti naháněla do kola, aby proběhly zlatou bránu nebo kličkovaly před slepou bábou, uraženě odpochovala do koutu místnosti a tam trucovitě vyčkávala, až se všichni těch kolektivních trapností nabaží. I dnes si na ni kvůli tomu učitelka stěžovala. Sotva Anna vstoupila do šatny, tak spustila: „Paní Wollnerová, Johana dneska zase celé dopoledne proseděla. Nacvičovali jsme besídku ke svátku matek, a ona nechtěla nic dělat. Je podivně tichá až mlčenlivá, málo přizpůsobivá...“

Čekala, že Anna svou dceru okamžitě sjede, ale marně. Výtky kvůli podobným maličkostem považovala za špatný výchovný tah. A navíc – bála se. Bála se, aby se u Johany neprojevalo dědičné zatížení. Vždyť u Emmy to přece začínalo podobně. Odmítala se komukoli podřizovat, sedávala stranou,

v ruce oblíbené zrcátko, v němž si s neúnavnou soustředěností kontrolovala vlastní dokonalý obličej... jako by byl z plastelíny a mohl se z vteřiny na vteřinu změnit. Nikdo ji nezajímal. Žila jakoby jen sama pro sebe, chráněná tvrdou ulitou.

Anna si to poprvé naplno uvědomila ve třetí třídě, když spolužáci její sestře přiřkli zlomyslnou přezdívku pijavice. Prý vysává ji – a všechny kolem sebe. Rodiče to dlouho považovali jen za povahovou zvláštnost, za silný egoistický rys. Viděli Emmu jako vzdorovitou, zatvrzelou holku.

Až do jejích čtrnácti let netušili, že za problematickým chováním stojí psychická nemoc. A možná si ji v dětství i vykoledovala – tím neustálým blbnutím s duchem v zrcadle. Prý žádná šmouha, ale chlap, který na ni ze zrcadla hleděl, mlčel... a neodcházel, ani když zavřela oči. Představa, že by se právě takhle diagnóza mohla přenést i na její dceru, Annu děsila. Přemýšlela o tom celou cestu z Tovačova do Přerova, ale k žádnému uklidňujícímu závěru se nedobrala.

Zaparkovala na náměstí a nejbližší cestou se všechny tři vydaly k Tyršovu mostu, kde už na ně z vody řvaly hladové kačeny. Vytáhla z igelitky rohlík, rozloupkla ho na dvě půlky a rozdělila mezi Johanu a Juditu. V kabelce jí zazpívala esemeska, kterou si přečetla v přítmí tašky „Přijedu až na víkend, mám hodně práce. ☹ Jáchym.“

Byla zklamaná – slíbil přece, že by se mohl v půlce týdne urvat a dorazit aspoň na odpoledne, ale ani slovem to nedala najevo. Naopak. Obratem mu odpinkla zprávu: „Nevadí, budeme se těšit. ☺ Anna.“

Byla nekomplikovaná. Nikdy se nestěžovala, že on je celý týden pracovně v Olomouci a ona s holkami sama doma

v Tovačově, nikdy mu nedala najevo, že jí vadí jejich oddělené domácnosti, nenutila ho, aby prodal byt a denně dojížděl. Vždyť co je to dvacet kilometrů? Tohle na ní její muž tolik miloval – a ona to moc dobře věděla.

Nebylo možné si nevšimnout, že Jáchym Wollner zmínil jakousi diagnózu své švagrové – ale řekl to úplně rozplizle a jakoby neochotně. Jenomže je třeba i do tohohle říznout. Ustrknu čaj, který jsem si do pokoje přinesla, a uhodím na něj s otázkou: „Emma byla psychicky nemocná?“

Odfrkne si. Je vidět, že se mu do odpovědi moc nechce. Nakonec ale utrousí: „V moderní klasifikaci duševních nemocí je to diagnóza F60.2.“

Nechápavě se na něj podívám.

*„Říká vám, Kamilo, něco disociaální porucha osobnosti?“
Zavrtím hlavou a lehce ohrnu ret.*

„Dřív se o těchto lidech mluvilo jako o amorálních, asociaálních psychopatech. Že to jsou sobci, kteří uspokojují výhradně vlastní potřeby – bez ohledu na ostatní. Neuznávají společenské normy, pravidla ani závazky. City druhých je nezajímají. A schopnost udržet trvalý vztah?“ Jáchym se ušklíbne. „Pche. V jejich případech téměř nemožná. Selhávají jako partneři i jako rodiče. Nedokážou se poučit ze zkušenosti, a tak znovu a znovu narážejí hlavou do zdi. Nepociťují vinu a vlastní selhání vždycky svedou na někoho jiného. Typické jsou pro ně výmluvy: to já ne, to on, ona, tamten...“

To mi připomene mého mladšího bratra. I on vždycky uměl natáhnout prst směrem ke mně a ukřivděně popotáhnout, že za všechno může Kamila.

Jenže tohle... tohle bylo zjevně něco jiného.

Necítila se dobře. Dokonce zvažovala, že odpoledne požádá šéfa o tři dny zdravotního volna, které si jednou za rok mohou vybrat. Ulevila by bolavé krční páteři a vrátila se do tolik potřebné rovnováhy. Uklidila by si byt a potěšila se svou sbírkou zrcátek, kterou od dětství milovala. Měla jich už téměř tisíc a každý rok tuhle lesklou rodinu dál rozšiřovala.

Specializovala se na malá kapesní zrcátka s barevnou zadní stranou. Některá byla zasazená do mosazi, jiná do stříbra nebo do umělé hmoty – na materiálu jí vlastně nezáleželo. Fascinovala ji rozmanitost rubů, jejich barvy, kresby a nedokonalosti, a zároveň uklidňující jistota hladkých, neměnných líců. Zrcadlům rozuměla. A víc než to – zbožňovala je!

Ten rituál patřil jen jí a měla na něj celé dopoledne. Po celém bytě rozložila desítky drobných zrcadélek, zapálila svíčku a tiše se dívala, jak se plamen láme do nekonečna ohňových odlesků. Ten pocit byl k nezaplacení. Nakonec zrcátka jedno po druhém sesbírala, pečlivě vyleštila a uložila zpátky do hliníkových kufříků. Uklidnilo ji to natolik, že už začala myslet na cestu k rodičům do Tovačova, kde spolu stráví Velikonoce.

Za poslední léta si mámy a táty příliš neužila. A když se teď zdálo, že se snad natrvalo usadila zpátky v Česku, cítila

potřebu vynahradit jim roky strávené v cizině. Věděla, že odloučení nesli těžce. Psali jí často a v každém dopise prosili, ať sedne na letadlo a vrátí se domů. Když přijela jednou do roka na návštěvu, zasypali ji žádostmi, aby už tentokrát zůstala. Marně jim vysvětlovala, že její život je v Severní Karolíně – že tam má domov i muže – zatímco oni zarputile opakovali, že doma je v Tovačově a že George Squirrel přece nemůže být její muž, protože s ní „jen chodí“. Když se nakonec opravdu vrátila, byli šťastní. A ještě víc ve chvíli, kdy si našla práci v překladatelské firmě – jako by tím její návrat dostal razítko definitivnosti.

Odpoledne se vydala do práce a zamířila rovnou do šéfovy kanceláře.

„Něco jste mi chtěla?“ zeptal se netrpělivě její nadřízený Vondráček.

Emma sebou nepatrně trhla. Myšlenkami byla ještě úplně jinde – mezi zrcátky, ve vůni vosku a v rodičovském domě ve Förchtgottově ulici. Teprve teď si uvědomila, proč stojí v jeho kanceláři, mezi šanony a šedými stěnami, a požádala o volno.

„Zůstaňte doma klidně do konce týdne,“ souhlasil Vondráček, „ale vezměte si ty katalogy a zkuste aspoň část přeložit.“

Do náruče jí už strkal objemný štos svázaných papírů, další hromadu měla napěchovanou ve firemní igelitce. Byly v ní barevné katalogy plné schémat, tabulek a drobných technických poznámek – popisy ložisek, převodových skříní, průmyslových ventilátorů a jejich parametrů. Vystrčil jí z kanceláře a sám jí šel v patách.

To si teda pomohla. Místo vytouženého třídění sbírky bude ležet v peřinách a překládat do angličtiny nezáživné technické pasáže o otáčkách, tolerancích materiálů a servisních intervalech. Antonio na ni vyvalil své temně černé oči a beze slova naznačil, ať není blbá a tuhle štafetu co nejdříve přehodí na někoho jiného. Copak to je nějaké zdravotní volno, když bude muset pracovat?

„No... a nemohla by to udělat Denisa?“ hodila hlavou směrem k vedlejšímu stolu, kde seděla ta... slepice, nohu přes nohu, na stole hrnek s rozpitou kávou, na talířku rozkousaný loupák. Kolegyně zavrčela a na Vondráčka se zatvářila tak vyzývavě, že okamžitě pochopil. Ačkoliv k šéfovským manýrům neměl sklony, začal se rozčilovat a vypadal jako vzteklý zahradní trpaslík, který nečekaně obživil nad tůní s rozkvetlým leknínem. A tím leknínem byla Denisa. Vedoucí byl v nebývalé ráži, předváděl se – jenže jeho slovní onanie začínala být až žalostně trapná. Emma si vždýcky říkala, že když už někdo podlehne touze vyčítavé masturbace, měl by znát svůj vrchol. A neprodlužovat to, jinak přijde o efekt. Jako se to právě stalo Vondráčkovi.

„Němčináři mi ještě nepředali tři knížky, francouzštinářka mi dluží čtyři překlady a Antonio mi zase nepřinesl překlad těch počítačů!“

Emma věděla, že jeho veřejné představení je vlastně jen soukromým tyátrem pro Denisu. Věděli to všichni zaměstnanci překladatelské firmy Proprint Olomouc a všem to bylo k smíchu – zvláště když vnímali šéfovou tristní situaci. Lítal kvůli Denise po kanceláři jako tajfun a stále dokola vyjmenovával, kolik lidí je ve skluzu a koho na hodinu propustí –

ale tyhle výčitky se už Emmy netýkaly, takže se v tichosti vyplížila z kanceláře, naskočila do auta a vystoupila až před svým domem. U jeho vyvrcholení být opravdu nechtěla.

„Kdybys chtěla namasírovat záda, přijdu,“ napsal jí Antonio v esemesce, sotva se dobelhala do svého bytu. Váhala, jestli odpovědět a podlehnout tomu pokušení. Jenže... nic proti Tondovi, bylo vzrušující být Milenkou číslo 43, ale ona teď měla jiné plány, v nichž už hrál hlavní roli jiný chlápek. A na tuhle kořist potřebovala být fit. Vyndala ze šminkovací kabelky zrcátko, z mobilu si ze složky „fotky“ vytáhla snímek Jáchyma a pěkně si ho rozdvojila.

„Nechceš se stavit na kafe, švagře?“ napsala mu pak do esemesky. Když neodpovídal, poslala další díl svého dvojsmyslného vzkazu: „Mohla bych ti to udělat... se šlehačkou?“

Bydlel v garsonce jen kousek od ní – a jí se prostě zdál zbytečně nevyužitý, když za svou ženu jezdil z Olomouce do Tovačova jen na víkend. Byla si jistá, že ona by mu uměla od pondělí do pátku zařídit lepší program. Už třetí měsíc mu to naznačovala, ale on se na její háček pořád nechytal. A přitom návnady měla opravdu pěkné... a byla si toho vědoma.

Při té vzpomínce se Jáchym rozechvěje – jako kdyby mu jedna pubertálně znějící a dvojsmyslně hloupá esemeska mohla i po letech vzít půdu pod nohama. Chci ho uklidnit, položím mu dlaně na roztřesené ruce a chvíli je tam nechám. Mám z dětství vyzkoušeno, že lidské teplo uklidňuje. A zabere i na Jáchyma.

Na nártu nohy si zhoupne manšestrové pantofle a dlaně s mým teplem si založí pod stehna. Vidím v něm toho hodného, ale zklamaného a zoufale nešťastného kluka.

„Budu mluvit o tom, jak to chodilo v práci. Unesete pravdu i o svém manželovi?“ zeptá se.

Z plných plic se zasměju. „No jistě. Já přece vím, že býval vyhlášený sukničkář, tohle mi fakt neublíží!“

Sekretářka donesla Jáchymovi černou kávu a jako každé odpoledne se ho zeptala, co chce ke svačině. Byl za její úslužnost vděčný, našli se ale v redakci rýpalové, kteří tvrdili, že to Marie dělá pro pár drobných, co jí ze svého nákupu nechá. Nejvíc spadeno na ni měla kolegyně, která se nechala titulovat Magistra, a účel jejích klevet byl prostý – záviděla Marii její mládí a hezkou tvář.

„Deset deka šunky a tři rohlíky,“ usmál se Jáchym a se zalíbením se díval, jak si to Marie poctivě zapisuje do svého deníčku. Působila roztomile, ale přirozeně. Znal holky, které chtěly ještě ve třiceti vypadat jako rozpustilé holčičky, jenže jejich snaha dělat ze sebe diblíka byla prostě trapná. Marie ho ale svou nestrojeností dojímala. Jenom ho trochu štválo, že se kolem ní začíná točit ten děvkař Frais.

„Něco k pití?“ zeptala se ho a nespustila přitom pohled ze svého bloku.

„Litr vodky,“ odpověděl jí, ale ona si pobaveného tónu nevšímala, takže jen zamžikala očima, posunula si stříbrné lenonky blíže ke kořenu nosu a nejistě se zeptala: „To jako fakt?“

Kolega a letitý kamarád Marek Frais okamžitě zastříhal ušima: „Nóóó, Jáchym chce pít na žal. Ona ho totiž uhání vlastní švagrová, a on se jí bojí odolat, že jo? Minule mu nabízela, jestli nechce přijít na kávu... a že mu to pak udělá!“ Vyprskl smíchy, až mu z nosu vyteklo kafe, které uskrával ze svého šálku. Marie se kolem sebe udiveně rozhlížela a Jáchym nemohl nevidět, že alespoň pět kolegů z Olomouckého deníku to ocenilo smíchem, který říkal: Tak tuhle historku už jsme slyšeli.

„Ty hajzle!“ řekl si sám pro sebe Jáchym. Tohle nebyl vtip pro pobavení ostatních, ale útok na jeho ego – a na to byl háklivý. Když si s Markem vyrazili na pivo, leccos si mezi sebou řekli, jenže on předpokládal, že všechny ty silácké kecy zůstávají mezi nimi. A teď mu ten vůl dokázal, že je klidně posílá dál. Jáchym by jim na oplátku mohl nabídnout kyselý bonbónek s příběhem, jak Marek utíkal před rozzuřeným manželem své milenky. Stál tehdy jako rampouch na balkoně v prvním patře paneláku jen v síťovaném tílku a z mobilu volal Jáchymovi, ať ho přijde zachránit, než pod tou okapovou rourou zmrzne. Byl jeden stupeň pod nulou a on měl pod dlaněmi schovaného dvoucentimetrového chcí-páčka – a jak se o něho bál! Ale Jáchym by to nevykecal, protože věděl, kde začíná a končí sranda. Zatímco ten debil ho tu přede všemi klidně vykoupe v ledové vodě!

„Ne, Marie, to byl fór, kupte mi jen pomerančovou minerálku,“ řekl Jáchym úsečně, a přitom se podíval na Marka tak chladně, až mu ztuhla krev. Pochopil, že přestřelil.

„Ježíši, Jáchyme, to byla sranda, neblbni,“ žduchl ho do lopatek, ale on jeho snahu o usmíření odpálil dalším

mrazivým pohledem. Za půl hodiny to Marek zkusil znovu. „Vždyť to nikdo nepochopil, o nic nešlo,“ šeptal mu u stolu. Nedočkal se ani slova. Jáchym bušil do počítače svou reportáž z pastáku a nevěnoval Markovi jedinou sekundu. Za dalších třicet minut se přišoural znovu, otřel si o něho rameno a špitnul: „Tak se příště nevytahuj, když to není pravda. Viděl jsem Emmu v Hanácké restauraci s nějakým urostlým černochem. A pochybuju, že by stála o takového obtloustlého starého plešouna, jako jsi ty.“

To byl zásah do černého. A pořádný!

„To není pravda! Zve mě k sobě do bytu, svádí mě, píše mi dvojsmyslné esemesky!“

Marek se teatrálně zasmál. „Jsi ješitný chudák. Ale na tenhle kousek prostě nemáš, tak stáhni půlky. To bys už pomalu mohl tvrdit, že tě zve na rande tadyhle Marie. Takový šampión nejsi, tak brzdi, než si nabiješ držku!“

To Jáchyma urazilo. Nebyl konfliktní typ a nerad se s někým hádal, ale Markovy jízlivosti ho prudily. Dotčeně se od táhl, kvapně ukončil článek a vypnul počítač – ačkoliv chtěl odpoledne ještě psát. Měl ale po náladě. S hlavou horkou naštváním vyběhl z redakce ven. Zrovna se spustil liják, který mu zchladil přes lebku i mozek. Stál tam uprostřed ulice dobrých pět minut a nechal si kapky stékat přes košili až na lopatky. Před dalším přívalem deště se schoval do starožitnictví – a nakonec byl rád, že ho sem venkovní nečas zahnal. Koupil Anně k narozeninám prstýnek s rubínem a pak se zdržel v hračkářství, aby udělal radost holčičkám. Nakonec se stavil v lékárně a vybral tátovi kapky na dráždivý kašel, který ho už několik dnů trápil.

„Dárek ze starožitnictví? Starý prstýnek s rubínem, který před sto lety nosila jiná žena?“

To mě zaujalo. V životě jsem dostala od svých rodičů, kamarádek i nápadníků celou řadu dárků, ale nikdy nic z druhé ruky. Vlastně jsem si ani nedokázala představit, jak bych reagovala, kdybych dostala věc, která kdysi patřila někomu jinému. Tohle by třeba mého Marka nikdy nenapadlo. Věrný své letité pověsti mě skoro vždycky obdaroval něčím, co nebylo možné nikomu ani ukázat. Pokaždé jsem se tak tvářila, že narozeniny s mužem neslavím, na svátek jsme zapomněli a Ježíšek u nás taky nebyl. Asi by padali do mdlob, kdybych měla předvést lesklý černý korzet s kosticemi a přehnaně dlouhými šňůrkami, nebo kalhotky sotva na oko, navržené spíš jako provokace než kus oblečení. A jednou mi daroval podprsenku, která byla průhledná jako slída. Jenom jsem na to vzpomněla, už se mi zvedal tlak a tep, cítila jsem vlhko v podpaží a sucho v krku.

Ještě štěstí, že mi Jáchym Wollner neviděl do hlavy. Kdyby tu schopnost měl, vyděsil by se!

Je na něm ale úžasné, že umí příběh podat z různých úhlů a z pohledů jiných lidí... jako by jeho oči viděly dál. Vím od Marka, že Wollner je inteligentní chlap, moudrý a sečtělý, navíc talentovaný vypravěč, který sám napsal několik knih, takže pracovat s ním je fakt radost. I když z jeho slov je cítit, jak moc je uvnitř zraněný. Když se před chvilkou poprvé zmínil o svém otci, ucítila jsem, jak se v něm cosi něžného zachvělo.

Ráno si Jindřich Wollner uvařil jen kopřivový čaj, protože káva by ho asi skolila, i když by jeho chuťovým pohárkům posloužila lépe. Poslední dobou ho ale zlobilo srdíčko a vysoký tlak si musel připustit pokaždé, když se s Aronem vydal do lesa.

Viditelně sešel a s jistou sebekritickou střízlivostí si to uvědomoval. Hlava mu občas vynechávala a radosti, které ho dřív držely nad vodou, se vytrácely. Čtení historických knih ho přestávalo těšit, sepisování tovačovské kroniky stálo, a dokonce odmítl i roli průvodce na místním zámku, ačkoliv si ještě nedávno neuměl představit letní sezonu bez téhle práce. Jedinou stálou útěchou mu zůstaly každodenní vycházky se psem, večerní čtení bible a pravidelné nedělní návštěvy u synovy rodiny. Zvláště na Johanku s Juditkou se moc těšil. Sám vychoval kluka a teprve s narozením vnuček si začal zřetelněji uvědomovat, o kolik jsou maličké ženy křehčí. Zatímco Jáchym byl v jejich letech zdivočelý sígr, holky sedí ve svém růžovém pokojíčku a vymýšlejí si samé ušlechtilé hry – na paní učitelku, na ošetřovatelku v zoo, na baletku, na polní nemocnici, v níž mu dokonce minule operovaly i slepé střevo! Jo... když si vzpomněl na ten lékařský zákrok pod umělohmotnou kudlou, hned si s výčitkou uvědomil, že by měl zajít k doktorovi. Aby si ho proklepl, změřil mu tlak a předepsal prášky, které Jindřich až doteď ignoroval. Vlastně to Karlovi Eliášovi ani nemohl říct. To by bylo řečí o nezodpovědných dědcích, kteří si myslí, že si vysoký tlak vykurýrují vývarem z lopuchu!

Poplácal Arona po zádech a ztěžka se zvedl ze židle. Šouravým krokem došel ke skříni, vytáhl z ní vycházkový oblek,

shodil ze sebe pyžamo a před zrcadlem se nasoukal do kvádra, které mu bylo rok od roku těsnější. V koupelně ještě žiletkou sundal strniště a v chodbě si opucoval boty. Bylo něco málo po osmé, když se ze své samoty vydal směrem k Tovačovu, vzdálenému od jeho domu dobrou čtvrt hodinu cesty.

Pospíchal a ke zdravotnímu středisku došel zadýchaný jak maratonec, takže než vešel do ordinace, dal si deseti-minutovou pauzu. Pak se zhluboka nadechl, zaklepal a vešel. Přivítal ho široký úsměv. Karel ho viděl rád – a vždycky mu to uměl dát najevo. Jindřich Wollner ho učil na měšťance coby desetiletého kluka, o dva roky později usedla do lavice i Bohunka, z níž se později stala Karlova žena a také sestřička v jeho ordinaci. A čtvrt století po rodičích vtloukal češtinu a dějepis do hlavy i jejich dvojčatům. Tehdy samozřejmě netušil, že se jedna z holek stane jeho snachou, ale kdyby to už tenkrát věděl, nic by nenamítal – a bylo by mu jedno, které z těch šikovných dvojčat mu Jáchym domů přivede. Jenomže když Anna s Emmou byly školačky, jeho syn už byl studentem vysoké školy, kterého malé holky nezajímal. Žil tenkrát se starší ženskou, která na něj neměla dobrý vliv. Matně si pamatoval, že se jmenovala Dana.

„Jindřichu!“ zavolal na něj Karel Eliáš. Zahanbeně si uvědomil, že se dostal do zajetí úvah a přestal vnímat, že není zavřený se svými myšlenkami doma ve světnici, ale sedí jen v tílku v ordinaci MUDr. Eliáše, který na něj s největší pravděpodobností mluví. „Ptám se tě, jestli bereš ty léky na tlak.“ Pokýval hlavou, protože nahlas lhát neuměl, a kdyby měl Karlovi říct, že všechny recepty zahučely v kamnech, asi by se propadl do země.

„Máš ho ještě vyšší než minule, napíšu ti něco silnějšího,“ díval se na něj Karel znepokojeně. „A každý týden sem budeš chodit. Do léta zhubneš deset kilo, přestaneš kouřit, kávu si budeš vařit slabou a maximálně jednu za den.“ A pak pro odlehčení zašeptal: „Taky sex jen střídmě, ráno a po obědě vynechat!“ Oba se tomu zasmáli – jsou přece chlapi, ne –, jen Bohunka na svého muže nesouhlasně zamrkala. Tyhle oplzlé řeči neměla ráda a už vůbec se podle ní nehodilo říkat je tchánovi jejich Aničky.

Cestou domů se Jindřich doopravdy zastavil v lékárně a vyzvedl si prášky. Pochopil, že není čas na lehkomyšlné kousky, chce-li vidět dospívat své vnučky. Pak se ještě stavil u Aničky v knihovně. V neděli mu slíbila, že mu schová novou knížku o... O kom vlastně? Nemohl si vzpomenout, ačkoliv rozpochyboval snad všechny mozkové závity a zapojil je do hledání historické bytosti, která se mu měla stát společníkem v jeho osamělém životě. Byl to muž... Ale který?

Uvědomoval si čím dál víc, že je dědek. Kus do starého železa. A pěkně ho to štválo.

Druhý den odpoledne mě Jáchym pozve na procházku do parku, který je součástí kroměřížské psychiatrické léčebny. Je krásný, prosluněný listopadový den, na zemi se povaluje listí a celý park dýchá pozdním podzimem.

„Proč jste vlastně skončil tady, na psychiatrii?“ zeptám se možná slídivějším tónem, než jsem měla v úmyslu.

Máchně rukou do prázdna, jako by chtěl odehnat dotěrnou mouchu. Nakonec řekne krátce a důrazně: „Ztratil jsem vůli žít!“

Nechtěla jsem, ale musím se zeptat: „Takže pokus o sebevraždu?“

Ošije se a dá mi jasně najevo, že za tyhle hranice chodit nemám. Že příběh má svá pravidla a neměl by začínat od konce. Respektuji to, i když nerada. Zajímá mě, co se zrodilo v hlavě... vraha.

Chodíme dvě hodiny kolem starých nemocničních budov a do ticha vrní jen diktafon, do kterého Jáchym právě říká: „Někdy v listopadu toho roku začala mít Emma potíže v práci. Od-souvali ji na vedlejší kolej a pochopitelně ji to trápilo. Jenže mě drtilo něco jiného. Poprvé jsem si uvědomil, že žárlím na toho černocho, s nímž měla krátký milostný románec. Překvapilo mě, že jsem něčeho takového vůči cizí ženě vůbec schopen. Ale ten šíp, který se mi tehdy zabodl do hrudi, tam cítím dodnes.“

Narazili na sebe na náměstí. Antonio s Emmou šli z Proprintu, on z redakce.

„To je Tonda,“ představila mu Emma svého kolegu, který – na Jáchymův vkus – příliš obscénně obnažoval bílé zuby a vystrkoval z narůžovělých rtů jahodově červený jazyk. Nedůvěřivě si ho změřil a zdráhavě mu podal ruku. Znali se od vidění, ale představení si byli poprvé.

„Tonda?“ opakoval schválně. „Ale typicky česky nevy-padáte.“

Viděl, jak si Emma nespokojeně odfrkla. Neměla ráda tyhle řeči s rasistickým podtextem. Ona, která žila deset let ve městě, kde se to hemžilo Afroameričany, původními obyvateli, asijskými Američany, pacifickými ostrovany, lidmi hispánského nebo latinskoamerického původu, tuhle českou přízemnost nesnášela.

„Jsem Antonio Kiswahili,“ upřesnil Tonda, „a pocházím z Ghany. Otec tu kdysi studoval ekonomii, líbily se mu české holky, a tak tu na nějaký čas zakotvil. Deset let jsme potom bydleli u otcovy rodiny v Tamale. Pak se rodiče rozvedli a já se vrátil s matkou do Česka. Táta zůstal tam, protože přišel na chuť černoškám,“ zasmál se Antonio.

„Tak z Ghany... Hm. Dětská práce na kakaových plantážích a bída, vidíte?“

Emma podruhé odfrkla. Měla pocit, že Jáchym chce Tonda srazit, dát mu najevo, že pochází z jakési bambusové republiky, kde si muži namlouvají ženy s kyjem v pravé a s kokosovým ořechem v levé ruce. Nevěděla ovšem, že z něj mluví rozpaky, které mu zaměstnávají celou půlku mozku – no a v té druhé si zkouší plasticky představit, co a jak se mezi Emmou a Tondou odehrálo. Vzpomněl si, jak Marek říkal, že je potkal v Hanácké restauraci a ona prý byla celá nažhavená.

Ta vidina byla pro Jáchyma Wollnera skoro děsivá – a nedokázal si představit, že by se s tou myšlenkou měl svěřit Anně. Že by do ní třeba dloubl se slovy: „Myslím, že tvoje sestra a ten černoš spolu souloží.“ Jeho prudérnost byla proti jejímu puritánství úplně nic, určitě by zadržela úžasem dech a pak omdlela hrůzou, že ty černé ruce a růžový jazyk...